

ለክቡር ዶ/ር ሚልኬሳ ጃገማ

ለአምራች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ዋና ዳይሬክተር

አዲስ አበባ

ጉዳዩ :- የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ የአዲት ሪፖርት ይመለከታል

በርዕሱ የተጠቀሰውን መ/ቤት ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ የአዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 5 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 16 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 21 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከማክበር ሰላምታ ጋር!

ግልባጭ

ለማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂና ኢንጂነሪንግ ኢንዱስትሪ ምርምር ልማት ማእከል

5 ገጽ ሪፖርት ከ 16 ገጽ አባሪ ጋር

አዲስ አበባ

**የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም
ድረስ ያለውን ሂሳብ አዲት ሪፖርት**

**መጋቢት 2015 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

**የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም**

ድረስ ያለውን ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት

የቀድሞው የብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት በፋይናንስ አዋጁ፤ ደንቡ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሰረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት መያዙንና የመንግሥት ሃብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ሥራ አመራር ሲሆን፤ የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና ኦዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ/የአዲት አስተያየት/ ለመስጠት ያስችለናል።

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት በቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤

ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የቀድሞው ብረታ ብረት ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ህጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

1. የሚኒስትሮች ምክር ቤት ግንቦት 25 ቀን 2009 ዓ.ም የፌዴራል መንግስት የ2010 በጀት አመት የበጀት ሰነዶችን በመገምገም ባስተላለፈው ውሳኔ መሰረት የመንግስት የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 ክፍል አራት አንቀጽ 21 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሰረት ይኸውም፡-

1.1 የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የበላይ ኃላፊዎች አዳዲስ ዋጋን እንዲሁም በነባር ክፍያዎች ላይ የሚደረግን ለውጥ በሚመለከት ያላቸውን የውሳኔ ሃሳብ በሚኒስቴሩ በኩል ለሚኒስትሮች ምክር ቤት አቅርበው ማጸደቅ እንዳለባቸው፤

1.2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ለኅብረተሰቡ የሚያቀርቡት ዕቃና የሚሰጡት አገልግሎት በመደበኛነት የሚከናወን ካልሆነ ወይም ለዕቃው እና ለአገልግሎቱ የሚጠየቀው የተናጥል ዋጋ ከብር 50.00 (ሃምሳ ብር) የማይበልጥ ከሆነ የክፍያው ልክ በሚኒስትሩ ሊጸድቅ እንደሚችል፤

ተደንግጓል። በዚህ መሰረት መሥሪያ ቤቱ ለሚሰበስበው ገቢ የጸደቀ ታሪፍ መኖሩን ለማረጋገጥ በናሙና ኦዲት ሲደረግ፡- ኢንስቲትዩቱ Standard and Others, Ultrasonic Test እና magnetic particle Testing ሽያጭ በበጀት ዓመቱ ብር 241,961.92 ገቢ የሰበሰበ ቢሆንም ታሪፉ በሚመለከተው አካል የጸደቀ አለመሆኑ፤

2. የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 6/2003 አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 4ሀ መሰረት የፋይናንስ ሥራውን የሚያከናውነው የመስሪያ ቤቱ የስራ ኃላፊዎች ወጪ ለተደረገው ገንዘብ ተመጣጣኝ ዋጋ ስገኘትን ግምት ውስጥ በማስገባት ከፍተኛ ቁጠባ ብቃትና ውጤት ማስገኘት በሚያስችል መልኩ ስለመጠቀማቸው የመከታተል ሃላፊነት አለበት ይላል። በዚህ መሰረት እየተሰራ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፣ የኢንስቲትዩቱ የውሃ አገልግሎት ክፍያ በተለያዩ ወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር በአጠቃላይ ብር 205,648.64 በENG DESIGN AND TOOLS CENTER N/A ስም ተከፍሎ መገኘቱ፤
3. መስከረም 25 ቀን 2014 ዓ.ም በቁጥር ገ/አ./1/53/86 ሰኔ 2002 ዓ.ም የወጣውን የእቃና የአገልግሎት ግዥ አንዳንድ አንቀጾችን ለማሻሻል በወጣውና መመሪያ መሰረት እስከ ብር 400,000.00 ድረስ ለሚፈጸሙ የዕቃ ግዥዎች እና እስከ ብር 300,000.00 ድረስ ለሚፈጸሙ ሌሎች የአገልግሎት ግዥዎች የዋጋ ማወዳደሪያ መሰብሰቡን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡- ኢንስቲትዩቱ የፕሮጀክት ዝግጅት Financial analysis ሥራ ለማከናወን የሚያግዘውን 15 COMFAR III Run - time protection key ግዥ ከUNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION (UNIDO) ብር 140,352.00 ክፍያ የፈጸመ ሲሆን የዋጋ ማወዳደሪያ ሳይሰበሰብ ግዥውን በቀጥታ የፈጸመ መሆኑ፤
4. በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል የመንግሥት መመሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ፤ በመመሪያ ቁጥር 5/2003 መሰረት ደግሞ ለሥራ ማስኬጃ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያሳያል። ይሁንና ተቋሙ ተሰብሳቢ ሂሳቦች ደንቡን መመሪያውን ተከትሎ እንዲወራረድ ተገቢውን ክትትል ባለማድረጉ ምክንያት ከ2010 በጀት ዓመት ጀምሮ እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ በ5217205/4253 የሒሳብ መደብ ብር 103,801.78 በደንቡ መሰረት ሳይወራረድ በሂሳብ ሪፖርቱ ላይ የሚታይ መሆኑ፤

ታውቋል።

II. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. በ2013 በጀት ዓመት የንብረት የኦዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የኦዲት አስተያየት መሰረት እርምጃ የተወሰደባቸው መሆኑ ሲጣራ፡

እርምጃ ሊወሰድበት የሚገባ		እርምጃ የተወሰደበት			እርምጃ ያልተወሰደበት		
በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)
	15		4	26%		11	74%

በቁጥር ደረጃ ከተገለጹት የአሰራር ክፍተቶች ውስጥ ደግሞ 26% ማስተካከያ የተደረገባቸው ሲሆን 74% ላይ ደግሞ እርምጃ አልተወሰደባቸውም፡፡ እርምጃ ያልተወሰደባቸው ግኝቶች ዝርዝርም ቀጥሎ ቀርቧል፡፡ ይኸውም፡-

1. አዲስ የመኪና ጎማ ብዛት 13፣ አዲስ የበቆሎ መፈለፊያ (CECOCO grain winnower type B ብዛት 01 ፣ ጀኔሬተር (Lister T S2 Orivcooled handle start Dieseling titled ብዛት 01 ቅጥም ላይ ሳይውል ለብዙ ዓመታት የተቀመጡ መሆኑ፤
2. ያገለገሉ የመኪና ጎማ ብዛት 38፣ የፕሪንተር ቀለም፣ የመኪና መለዋወጫ /እስፔርፓርት/ ብዛት 3፣ ሲሊንደር ብዛት 3፣ እስቶቭ ለብዙ ዓመታት በስቶር ውስጥ የሚገኝ መሆኑ፤
3. በኮንቴነር ቁጥር 18 እና በኮንቴነር ቁጥር 19 ብዛት ያላቸው ብረታ ብረቶች ዝናብ በመግባቱ በዝገት እየተበላሹ መሆኑ፤
4. በኮንቴነር ቁጥር 23 ፕላስቲክ ማሽን ጥሬ ዕቃ የተቀመጡ High Density Poleethylene HDP 5581 kg and Low density Polyethylene 1337 kg አቀማመጥ ዝናብ በኮንቴነር ውስጥ የሚገባበት በመሆኑ በሙቀት ጊዜ እየተናደ ማዳበሪያው እየተበላ ለብክነት የሚዳረግ መሆኑ፤
5. በኮንቴነር ቁጥር 12 እና ስቶር 3 በርሚል ኬሚካል ክሌሎች እቃ ጋር ለረጅም ዓመት የተቀመጠ መሆኑ፤
6. በኮንቴነር ቁጥር 28 በጣም ብዛት ያላቸው ጋሪ እና የጋሪ ጎማ የተለያዩ (tools) ለብዙ ዓመታት ያለስራ የተቀመጠ መሆኑ፤

7. የተለያዩ ብረታ ብረት BS 4360 ባለ 500*60 BS 439 ባለ 250*250 በውጭ ለፀሀይና ለዝናብ በተዳረገ መልኩ የተቀመጡ መሆኑ፤
 8. ከ26 ዓመት በላይ ያለ አገልግሎት በግምጃ ቤት የቆየ የማሸን መለዋወጫዎች እና የተለያዩ ዘይቶች ያልተወገዱ መሆኑ፤
 9. አንድ ሰራተኛ የተጠቃሚ ካርድ (User card) አንድ ላፕቶፕ እና ዲስክቶፕ መኖር ሲገባው በአቶ ጥላሁን አባይ ስም ሁለት ላፕቶፕ እና አንድ ዲስክቶፕ በእጃቸው የተገኘ መሆኑ፤
 10. 4 ተሽከርካሪዎች በመንግስት የሰሌዳ ቁጥር መሆን ሲገባቸው በUN ታርጋ ያላቸው መሆኑ፤
 11. የሰሌዳ ቁጥር 4-13428 በብልሽት ምክንያት ያለአገልግሎት የቆመ መሆኑ፤
- ተገልጾ አስፈላጊው የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ በተሰጠው አስተያየት መሰረት ተገቢው እርምጃ ያልተወሰደ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤት

መጋቢት 2015 ዓ.ም